

Kohtuasi C-128/08

Jacques Damseaux

*versus*

**Belgia riik**

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Tribunal de première instance de Liège)

Kapitali vaba liikumine – Väärtpaberitulu maksustamine – Topeltmaksustamise vältimise leping – Liikmesriikide kohustus EÜ artikli 293 alusel

Kohtuotsuse kokkuvõte

1. *Eelotsuse küsimused – Euroopa Kohtu pädevus – Piirid*

*(EÜ artikkel 234)*

2. *Kapitali vaba liikumine – Piirangud – Maksuõigusnormid – Dividendide maksustamine*

*(EÜ artikkel 56)*

1. Euroopa Kohus ei ole EÜ artikli 234 alusel pädev otsustama, kas lepinguosaline liikmesriik on rikkunud sellise liikmesriikidevahelise kahepoolse lepingu sätteid, mis on sõlmitud siseriiklike maksusüsteemide koosseksisteerimisest tulenevate negatiivsete mõjude kõrvaldamiseks või vähendamiseks. Euroopa Kohus ei saa ka uurida siseriikliku meetme ja topeltmaksustamise vältimise lepingu vahelist suhet, kuna see küsimus ei puuduta ühenduse õiguse tõlgendamist.

(vt punkt 22)

2. Kuna ühenduse õigus oma hetkeseisus ei näe Euroopa Ühenduse sisese topeltmaksustamise kõrvaldamise alal ette üldisi tingimusi pädevuse jaotuseks liikmesriikide vahel, ei ole EÜ artikliga 56 vastuolus selline kahepoolne maksuleping, mille alusel ühes liikmesriigis asuva äriühingu poolt teise liikmesriigi residendist aktsionärile makstavaid dividende on võimalik maksustada mõlemas liikmesriigis ning mis ei pane liikmesriigile, kus aktsionär on resident, tingimusteta kohustust hoida ära sellest tulenevat topeltmaksustamist.

Nimelt saab ühes liikmesriigis asuva äriühingu poolt teise liikmesriigi residendist aktsionärile makstud dividende õiguslikult topeltmaksustada, kui mõlemad liikmesriigid otsustavad oma maksualast pädevust teostada ja aktsionärile kuuluvad nimetatud dividendid maksustada. Ebasoodne olukord, mis võib tuleneda erinevate liikmesriikide maksualase pädevuse paralleelsest teostamisest, ei kujuta endast asutamislepinguga keelatud piirangut, kui selline pädevuse teostamine ei ole diskrimineeriv.

Seoses sellega antakse olukorras, kus dividende võivad maksustada nii liikmesriik, kust dividendid on pärit, kui ka liikmesriik, kus aktsionär on resident – juhul, kui leitakse, et nimetatud topeltmaksustamist on kohustatud vältima just teisena nimetatud liikmesriik –, seda tüüpi sissetulekute maksustamise eelisõigus liikmesriigile, kust dividendid on pärit. Isegi kui selline pädevuste jaotus on kooskõlas eelkõige sellise rahvusvahelise õigusliku praktikaga, nagu on sätestatud Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) koostatud mudellepingus

tulu? ja kapitalimaksu kohta, on selge, et ühenduse õigus oma hetkeseisus ja sellises olukorras ei näe ühendusesisese topeltmaksustamise kõrvaldamise alal ette üldisi tingimusi pädevuse jaotuseks liikmesriikide vahel. Järelikult, kuigi liikmesriik ei saa asutamislepingust tulenevate kohustuste täitmise vältimiseks tugineda kahepoolsele lepingule, ei tähenda asjaolu, et nimetatud dividende maksustavad nii liikmesriik, kust dividendid on pärit, kui ka liikmesriik, kus aktsionär on resident, seda, et liikmesriigil, kus aktsionär on resident, on ühenduse õiguse alusel kohustus vältida ebasoodsat olukorda, mis tuleneb nende kahe liikmesriigi vahel jagatud pädevuse teostamisest.

(vt punktid 26, 27, 32–35 ning resolutsioon)

## EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

16. juuli 2009(\*)

Kapitali vaba liikumine – Väärtpaberitulu maksustamine – Topeltmaksustamise vältimise leping – Liikmesriikide kohustus EÜ artikli 293 alusel

Kohtuasjas C-128/08,

mille ese on EÜ artikli 234 alusel Tribunal de première instance de Liège'i (Belgia) 20. märtsi 2008. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 28. märtsil 2008, menetluses

**Jacques Damseaux**

*versus*

**Belgia riik,**

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja esimees P. Jann, kohtunikud M. Ilešić, A. Borg Barthet, E. Levits (ettekandja) ja J. J. Kasel,

kohtujurist: P. Mengozzi,

kohtusekretär: ametnik R. ?ere?,

arvestades kirjalikus menetluses ja 5. veebruari 2009. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

- Damseaux, esindaja: advokaat E. Traversa,
- Belgia valitsus, esindaja: J. C. Halleux,

- Saksamaa valitsus, esindajad: M. Lumma ja C. Blaschke,
- Prantsusmaa valitsus, esindajad: G. de Bergues ja J. C. Gracia,
- Itaalia valitsus, esindaja: I. Bruni, keda abistas *avvocato dello Stato* P. Gentili,
- Madalmaade valitsus, esindajad: M. Noort ja C. Wissels ning Y. de Vries,
- Ühendkuningriigi valitsus, esindajad: L. Seeboruth ja S. Ford,
- Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: R. Lyal ja J. P. Keppenne,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

### **otsuse**

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab EÜ artikli 56 ja EÜ artikli 293 tõlgendamist.
- 2 Taotlus on esitatud J. Damseaux ja Belgia maksuhalduri vahelises kohtuvaidluses Prantsusmaal asutatud äriühingu dividendide, mida on viimases riigis juba maksustatud, maksustamise üle Belgias.

### **Õiguslik raamistik**

- 3 10. märtsil 1964. aastal Belgia ja Prantsusmaa vahel sõlmitud tulumaksuga topeltmaksustamise vältimise ja vastastikuse haldusalase ja õigusliku abistamise korra kehtestamise lepingu, mida on muudetud 8. veebruaril 1999. aastal Brüsselis allkirjastatud lepinguga (edaspidi „Prantsuse-Belgia leping”), artikkel 15 sätestab:

„1. Lepinguosalises riigis väljamakstavad dividendid, mida makstakse teise lepinguosalise riigi residendile, maksustatakse selles teises riigis.

2. Sellegipoolest võib artikli 3 sätteid arvestades neid dividende maksustada ka selles lepinguosalises riigis, mille residendist äriühing dividendi maksab, ja vastavalt selle riigi õigusnormidele, kuid sel juhul ei või võetava maksu määr ületada:

[...]

- b) 15% dividendi brutosummast [...].

Lõiget ei kohaldata äriühingu selle kasumi maksustamisele, millelt dividendi makstakse.

[...]

4. Välja arvatud artiklis 3 nimetatud maksete puhul võib Belgia resident, kes saab dividende Prantsusmaa residendist äriühingult, nõuda dividende maksva äriühingu poolt nende väljamaksmisel kinni peetud ja tasutud maksu tagastamist. Prantsusmaa võib tagasimakstavatelt summadelt teha käesoleva artikli lõikes 2 ette nähtud kinnipidamise vastavalt määrale, mida kohaldatakse dividendidele, millega tagasimakstavad summad on seotud.

[...]"

4 Prantsuse-Belgia lepingu artikkel 19A sätestab:

„Topeltmaksustamist välditakse järgmisel viisil:

A. Belgia puhul:

1. Artikli 15 lõigetes 2–4 määratletud korra alla kuuluvalt investeerimiskapitalilt saadav tulu ja laekum, mille väljamaksmiselt on Prantsusmaal kinni peetud tulumaks ja mille saajaks on ettevõtte tulumaksuga maksustatavad Belgia residentidest äriühingud, vabastatakse Prantsuse maksu netosummalt hariliku määraga dividendimaksu tasumise korral ettevõtte tulumaksust ja kasumijaotamismaksust Belgia siseriiklikus õiguses ette nähtud tingimustel.

Eelmises lõigus määratletud tulu ja laekumi puhul, mida saavad teised Belgia residendid [...], millelt Prantsusmaal on nende väljamaksmisel kinni peetud tulumaks, vähendatakse Prantsusmaal kinnipeetud netosummale Belgias tasumisele kuuluvat maksu esiteks tavalises määras kinnipeetud dividendimaksu summa võrra ja teiseks välisriigi maksusumma kindlaksmääratud osa võrra, mis arvatakse maha Belgia õigusnormidega sätestatud korras, kusjuures nimetatud osa ei või olla väiksem kui 15% netosummast.

Artikli 15 lõigetes 2 ja 3 määratletud korra alla kuuluvate dividendide puhul, mille saaja on Belgia residendist füüsiline isik, võib nimetatud isik eespool kirjeldatud välisriigi maksusumma kindlaksmääratud osa tasaarveldamise asemel taotleda nimetatud tulu osas maksu ümberarvutust Belgia õigusnormidega ette nähtud määras ja korras, tingimusel et sellekohane kirjalik taotlus on esitatud hiljemalt iga-aastase maksudeklaratsiooni esitamise tähtajaks.

[...]"

5 Kuninga 10. aprilli 1992. aasta otsusega kooskõlastatud 12. juuni 1992. aasta code des impôts sur les revenus (tulumaksuseadustik; 30. juuli 1992. aasta *Moniteur belge*'i lisa, edaspidi „CIR 1992“) sätestab artiklis 171:

„Erandina artiklitest 130–168 võidakse eraldi maksustada, välja arvatud juhul, kui nii arvatud maks, millele lisandub teiste tuludega seotud maks, on suurem kui maks, mis saadakse nimetatud artiklite kohaldamisel kogu maksustatavale tulule:

[...]

punkt 2a määraga 15%:

[...]

b) artikli 269 teises lõigus, punkti 2 kolmandas ja üheteistkümnendas lõigus viidatud dividendid.”

### **Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused**

6 J. Damseaux'le, kes on Belgia resident, maksis aastatel 2005–2007 dividende aktsiaselts Total, mille asukoht on Prantsusmaa ja milles J. Damseaux'l on 5463 aktsiat.

7 Nende dividendide pealt kuulus esiteks Prantsusmaal kinnipidamisele 25% suurune tulumaks. Vastavalt Prantsuse-Belgia lepingu artikli 15 lõikele 2 võis J. Damseaux taotleda selle tulumaksu ühe osa tagasimaksmist, nii et Prantsusmaal peetaks nimetatud dividendidelt tulumaksu kinni mitte rohkem kui 15% ulatuses.

8 Peale nimetatud maksustamist maksustati järelejäänud summat Belgias 15% lise väärtpaberitulu maksuga.

9 J. Damseaux esitas vaided maksuteadete peale, mille Belgia maksuhaldur oli saadud dividendide kohta väljastanud, kuna J. Damseaux leidis, et Prantsuse Vabariigist pärit dividendide maksustatakse kõrgemalt kui Belgia Kuningriigist pärit dividendide, ning et kuna Belgia on nõustunud sellega, et Prantsusmaa peab tulumaksu kinni, peab Belgia kui elukohariik lubama Prantsusmaal makstud maksu Belgia väärtpaberitulu maksust maha arvata või sellest topeltmaksustamise vältimiseks loobuma.

10 Kuna Belgia maksuhaldur jättis nimetatud vaided rahuldamata põhjusel, et Prantsuse-Belgia lepingu artikkel 15 näeb ette dividendide maksustamise nii Prantsusmaal kui ka Belgias, esitas J. Damseaux Tribunal de première instance de Liège'ile kaebuse.

11 Nimetatud kohus leiab, et isegi kui nende olukorrad on objektiivselt võrreldavad, siis kohaldub nende Belgia residentide suhtes, kes saavad dividendide Belgias asutatud äriühingult, erinev maksustamissüsteem võrreldes nende residentidega, kes saavad dividendide äriühingult, mis on asutatud teises liikmesriigis. Nimelt, kui välismaine äriühing maksab dividendide Belgia residentidele, maksustatakse neid dividendide õiguslikult rahvusvahelisel tasandil topelt, kuid kui Belgia äriühingud maksavad dividendide Belgia residentidele, siis maksustatakse dividendide CIR 1992 artikli 171 lõike 2bis punkti b alusel ainult 15% lise määraga ja neid ei maksustata topelt.

12 Olles rõhutanud, et Prantsuse-Belgia leping ei olnud 14. novembril 2006 kohtuasjas C-513/04: Kerckhaert ja Morres (EKL 2006, lk I-10967) tehtud otsuse aluseks oleva eelotsusetaotluse ese, märkis Tribunal de première instance de Liège, et nimetatud leping on Belgia maksuõiguse osa ja peab seega olema kooskõlas ühenduse õigusega. Nimetatud kohus rõhutas ka, et Belgia Kuningriik ei ole vastu võtnud mitte ühtegi meetet kõne all oleva dividendide topeltmaksustamise kõrvaldamiseks.

13 Neil asjaoludel otsustas Tribunal de première instance de Liège menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas [EÜ] artiklit 56 tuleb tõlgendada nii, et see keelab piirangu, mis tuleneb [Prantsuse-Belgia lepingust] ja mis võimaldab Prantsusmaal asutatud äriühingute aktsiatelt saadavate dividendide osalist topeltmaksustamist ning mille tõttu maksustatakse neid dividendide kõrgemalt, kui seda teeb üksi Belgia väärtpaberitulu maks, mida kohaldatakse Belgia äriühingu poolt Belgia residentist aktsionärile makstavatele dividendidele?

2. Kas [EÜ] artiklit 293 tuleb tõlgendada nii, et selle kohaselt on õigusvastane Belgia tegevusetus, mis seisneb selles, et Belgia [Kuningriik] ei ole [Prantsuse Vabariigiga] kokku leppinud uue viisi osas, kuidas kaotada Prantsusmaal asutatud äriühingute aktsiatelt saadavate dividendide topeltmaksustamine?”

## **Eelotsuse küsimused**

### *Esimene küsimus*

14 Esimese küsimusega tahab eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas EÜ artikliga 56 on

vastuolus selline kahepoolne maksuleping, mille kohaselt ühes liikmesriigis asutatud äriühingu poolt teise liikmesriigi residendist aktsionärile makstavaid dividende võidakse maksustada nendes mõlemas liikmesriigis, ilma et liikmesriik, kus aktsionär on resident, väldiks sellest tulenevat topeltmaksustamist.

15 Käesoleval juhul on Prantsuse-Belgia lepingu artikli 15 alusel ühes lepinguosalisel riigis väljamakstavad dividendid, mida makstakse teise lepinguosalise riigi residendile, maksustatavad selles teises liikmesriigis, kuid neid võib maksustada ka lepinguosalisel liikmesriigis, kus dividende maksev äriühing on resident, maksuga, mille suurus ei või ületada 15% dividendide brutosummast.

16 Kuigi dividende, mida Prantsusmaal asuv äriühing maksab Belgia residendist aktsionärile, võidakse seega maksustada neis mõlemas liikmesriigis, tuleneb Prantsuse-Belgia lepingust – nagu eelotsusetaotluse esitanud kohus ka märkis –, et see leping sisaldab ka sätteid topeltmaksustamise tõkestamiseks.

17 Vastavalt Prantsuse-Belgia lepingu artikli 19A lõike 1 teisele lõigule, mis puudutab dividende, mida saavad Belgia residendist aktsionärid ja millelt Prantsusmaal on nende väljamaksmisel kinni peetud tulumaks, vähendatakse pärast Prantsusmaal nendelt dividendidelt kinnipeetud maksu allesjäänud netosummalt Belgias tasumisele kuuluvat maksu esiteks väärtpaberitulu maksu võrra tavalises maksumääras ja teiseks välisriigi maksusumma kindlaksmääratud osa võrra, mis arvatakse maha Belgia õigusnormidega sätestatud korras, kusjuures nimetatud osa ei või olla väiksem kui 15% netosummast. Vastavalt nimetatud artikli 19A lõike 1 kolmandale lõigule, mis puudutab nimetatud lepingu artikli 15 lõigetes 2 ja 3 määratletud korra alla kuuluvaid dividende, mille saaja on Belgia residendist füüsiline isik, võib nimetatud isik eespool kirjeldatud välisriigi maksusumma kindlaksmääratud osa tasaarveldamise asemel taotleda nimetatud tulu osas maksu ümberarvutust Belgia residendiks olevate äriühingute väljamakstavate dividendide osas Belgia õigusnormidega ette nähtud määras ja korras tingimusel, et sellekohane kirjalik taotlus on esitatud hiljemalt iga-aastase maksudeklaratsiooni esitamise tähtajaks.

18 Sellega seoses väidab Prantsusmaa valitsus, et kuna Prantsuse-Belgia lepingu eesmärk ja tagajärg on tõkestada Prantsusmaal asuva äriühingu poolt Belgia residendist aktsionärile makstud dividendide topeltmaksustamist, ei ole vaja esimesele küsimusele vastata.

19 Põhikohtuasja hageja leiab samuti, et kui Belgia Kuningriik kohaldaks Prantsuse-Belgia lepingu artiklit 19A õigesti, hoitaks ära Belgia residendist aktsionäri poolt Prantsusmaalt saadud dividendide topeltmaksustamine. Kuid Belgia Kuningriik nimetatud artiklit 19A ei kohalda, kuna Belgia õigusnormid ei sätesta enam kindlaksmääratud osa maha arvamise korda, mis omakorda ei kujuta endast mitte ainult Prantsuse-Belgia lepingu rikkumist, vaid ka EÜ artikliga 56 keelatud diskrimineerimist.

20 EÜ artikli 234 alusel algatatud menetluse raames ei saa Euroopa Kohus tõlgendada Prantsuse-Belgia lepingu artiklit 19A ega teha kindlaks sellest lepingust tulenevaid kohustusi, vaid selle tõlgendamine kuulub siseriiklike kohtute pädevusse.

21 Kui nimetatud siseriiklik kohus leiab kõnealuse tõlgenduse raames, et Prantsuse-Belgia lepingu artikkel 19A sisaldab Belgia Kuningriigi kohustust kindlaksmääratud osa mahaarvamise või ümberarvestuse abil topeltmaksustamist tõkestada, siis peab see kohus ka vastavalt oma siseriiklikule õigusele otsustama nimetatud artikli 19A täitmata jätmisest tulenevate tagajärgede üle.

22 Nimelt tuleneb Euroopa Kohtu praktikast, et Euroopa Kohus ei ole EÜ artikli 234 alusel pädev otsustama, kas lepinguosaline liikmesriik on rikkunud sellise liikmesriikidevahelise

kahepoolse lepingu sätteid, mis on sõlmitud siseriiklike maksusüsteemide koosseksisteerimisest tulenevate negatiivsete mõjude kõrvaldamiseks või vähendamiseks. (vt selle kohta 6. detsembri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-298/05: Columbus Container Services, EKL 2007, lk I-10451, punkt 46). Euroopa Kohus ei saa ka uurida siseriikliku meetme ja topeltmaksustamise vältimise lepingu – sellise nagu põhikohtuasjas kõne all olev kahepoolne maksuleping – vahelist suhet, kuna see küsimus ei puuduta ühenduse õiguse tõlgendamist (vt selle kohta 14. detsembri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-141/99: AMID, EKL 2000, lk I-11619, punkt 18, ning eespool viidatud kohtuotsus Columbus Container Services, punkt 47).

23 Esimese küsimuses sõnastusest nähtub seega, et eelotsusetaotluse esitanud kohus eeldab, et Prantsuse-Belgia leping võimaldab Prantsusmaal asuva äriühingu poolt Belgia residendist aktsionärile makstud dividendide õiguslikku topeltmaksustamist. Järelikult tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtu esimesest küsimusest aru saada selliselt, et selles tahetakse teada, kas EÜ artikliga 56 on vastuolus selline kahepoolne maksuleping – nagu on kõne all põhikohtuasjas –, mille alusel ühes liikmesriigis asuva äriühingu poolt teise liikmesriigi residendist aktsionärile makstavaid dividende on võimalik maksustada mõlemas liikmesriigis ning mis ei pane liikmesriigile, kus aktsionär on resident, tingimusteta kohustust hoida ära sellest tulenevat topeltmaksustamist.

24 Sellega seoses tuleb meenutada, et kuigi otsene maksustamine on liikmesriikide pädevuses, on nad sellegipoolest kohustatud selle pädevuse kasutamisel järgima ühenduse õigust (vt eelkõige 13. detsembri 2005. aasta otsus kohtuasjas C-446/03: Marks & Spencer, EKL 2005, lk I-10837, punkt 29; 12. septembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-196/04: Cadbury Schweppes ja Cadbury Schweppes Overseas, EKL 2006, lk I-7995, punkt 40; 12. detsembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-374/04: Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation, EKL 2006, lk I-11673, punkt 36, ja 8. novembri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-379/05: Amurta, EKL 2007, lk I-9569, punkt 16).

25 Igal liikmesriigil on kohustus kehtestada ühenduse õigusega kooskõlas olev jaotatava kasumi maksustamise süsteem, määratledes täpsemalt nii maksubaasi kui ka maksumäära, mida kohaldatakse dividende saavale aktsionärile (vt eelkõige eespool viidatud kohtuotsus Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation, punkt 50; 12. detsembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-446/04: Test Claimants in the FII Group Litigation, EKL 2006, lk I-11753, punkt 47, ning 20. mai 2008. aasta otsus kohtuasjas C-194/06: Orange European Smallcap Fund, EKL 2008, lk I-3747, punkt 30).

26 Sellest tuleneb esiteks, et ühes liikmesriigis asuva äriühingu poolt teise liikmesriigi residendist aktsionärile makstud dividende saab õiguslikult topeltmaksustada, kui mõlemad liikmesriigid otsustavad oma maksualast pädevust teostada ja aktsionärile kuuluvad nimetatud dividendid maksustada.

27 Teiseks on Euroopa Kohus juba otsustanud, et ebasoodne olukord, mis võib tuleneda erinevate liikmesriikide maksualase pädevuse paralleelsest teostamisest, ei kujuta endast EÜ asutamislepinguga keelatud piirangut, kui selline pädevuse teostamine ei ole diskrimineeriv (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsused Kerckhaert ja Morres, punktid 19, 20 ja 24, ning Orange European Smallcap Fund, punktid 41, 42 ja 47).

28 Kuigi Euroopa Ühenduse sisese topeltmaksustamise kõrvaldamine on üks asutamislepingu eesmärkidest, tuleb siiski märkida, et praegusel hetkel ei ole liikmesriigid sellega seoses EÜ artikli 293 alusel sõlminud mitte ühtegi mitmepoolset lepingut, välja arvatud seotud ettevõtjate kasumi korrigeerimisel tekkiva topeltmaksustamise kõrvaldamise 23. juuli 1990. aasta konventsioon (EÜT L 225, lk 10; ELT C 160, 30.6.2005, lk 11) (vt 12. mai 1998. aasta otsus kohtuasjas C-336/96: Gilly, EKL 1998, lk I-2793, punkt 23).

29 Samas, kui jätta kõrvale nõukogu 23. juuli 1990. aasta direktiiv 90/435/EMÜ eri liikmesriikide emaettevõtjate ja tütarettevõtjate suhtes kohaldatava ühise maksustamissüsteemi kohta (EÜT L 225, lk 6; ELT eriväljaanne 09/01, lk 147) ning nõukogu 3. juuni 2003. aasta direktiiv 2003/48/EÜ hoiuste intresside maksustamise kohta (ELT L 157, lk 38; ELT eriväljaanne 09/01, lk 369), siis ei ole ühenduse tasandil topeltmaksustamise kaotamiseks tänaseni võetud ühtegi ühtlustamis- ega harmoneerimismeedet (vt eelkõige eespool viidatud kohtuotsus Orange European Smallcap Fund, punkt 32).

30 Ühenduse tasandil ühtlustamis- või harmoneerimismeetmete puudumisel jääb liikmesriikidele õigus määratleda kahepoolsete lepingutega või ühepoolset maksualase pädevuse jaotuse tingimused, pidades eelkõige silmas topeltmaksustamise kaotamist (eespool viidatud kohtuotsus Gilly, punktid 24 ja 30; 21. septembri 1999. aasta otsus kohtuasjas C-307/97: Saint-Gobain ZN, EKL 1999, lk I-6161, punkt 57; eespool viidatud kohtuotsus Amurta, punkt 17, ning eespool viidatud kohtuotsus Orange European Smallcap Fund, punkt 32). Liikmesriikide kohustus on võtta vajalikke meetmeid topeltmaksustamise vältimiseks, kasutades selleks eelkõige rahvusvahelises maksualases praktikas järgitavaid kriteeriume (vt eespool viidatud kohtuotsus Kerckhaert ja Morres, punkt 23).

31 Nagu on viidatud käesoleva kohtuotsuse punktis 15, maksustatakse käesoleval juhul vastavalt Prantsuse Vabariigi ja Belgia Kuningriigi maksualase pädevuse jaotusele Prantsusmaal asutatud äriühingu poolt Belgia residendile makstud dividende mõlemas liikmesriigis.

32 Olukorras, kus dividende võivad maksustada nii liikmesriik, kust dividendid on pärit, kui ka liikmesriik, kus aktsionär on resident, antakse juhul, kui leitakse, et nimetatud topeltmaksustamist on kohustatud vältima just teisenä nimetatud liikmesriik, seda tüüpi sissetulekute maksustamise eelisõigus liikmesriigile, kust dividendid on pärit.

33 Isegi kui selline pädevuste jaotus on kooskõlas eelkõige sellise rahvusvahelise õigusliku praktikaga, nagu on sätestatud Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) koostatud mudellepingus tulu- ja kapitalimaksu kohta, eelkõige selle artiklis 23 B, on selge, et ühenduse õigus oma hetkeseisus ja sellises olukorras, nagu on kõne all põhikohtuasjas, ei näe ühendusesisese topeltmaksustamise kõrvaldamise alal ette üldisi tingimusi pädevuse jaotuseks liikmesriikide vahel (vt eespool viidatud kohtuotsused Kerckhaert ja Morres, punkt 22, ning Columbus Container Services, punkt 45).

34 Järelikult, kuigi liikmesriik ei saa asutamislepingust tulenevate kohustuste täitmise vältimiseks tugineda kahepoolsele lepingule (vt 14. detsembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-170/05: Denkavit Internationaal ja Denkavit France, EKL 2006, lk I-11949, punkt 53, ja eespool viidatud kohtuotsus Amurta, punkt 55), ei tähenda asjaolu, et nimetatud dividende maksustavad nii liikmesriik, kust dividendid on pärit, kui ka liikmesriik, kus aktsionär on resident, seda, et liikmesriigil, kus aktsionär on resident, on ühenduse õiguse alusel kohustus vältida ebasoodsat olukorda, mis tuleneb nende kahe liikmesriigi vahel jagatud pädevuse teostamisest.

35 Nendel asjaoludel ja kuna eelotsusetaotluse esitanud kohtu esimene küsimus puudutab ainult Prantsuse-Belgia lepingut, tuleb sellele vastata, et kuna ühenduse õigus oma hetkeseisus ja

sellises olukorras, nagu on kõne all põhikohtuasjas, ei näe ühendusesisese topeltmaksustamise kõrvaldamise alal ette üldisi tingimusi pädevuse jaotuseks liikmesriikide vahel, ei ole EÜ artikliga 56 vastuolus selline kahepoolne maksuleping – nagu on kõne all põhikohtuasjas –, mille alusel ühes liikmesriigis asuva äriühingu poolt teise liikmesriigi residendist aktsionärile makstavaid dividende on võimalik maksustada mõlemas liikmesriigis ning mis ei pane liikmesriigile, kus aktsionär on resident, tingimusteta kohustust hoida ära sellest tulenevat topeltmaksustamist.

*Teine küsimus*

36 Arvestades esimesele küsimusele antud vastust, ei ole teisele küsimusele vastamine vajalik.

### **Kohtukulud**

37 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

**Kuna ühenduse õigus oma hetkeseisus ja sellises olukorras, nagu on kõne all põhikohtuasjas, ei näe Euroopa Ühenduse sisese topeltmaksustamise kõrvaldamise alal ette üldisi tingimusi pädevuse jaotuseks liikmesriikide vahel, ei ole EÜ artikliga 56 vastuolus selline kahepoolne maksuleping – nagu on kõne all põhikohtuasjas –, mille alusel ühes liikmesriigis asuva äriühingu poolt teise liikmesriigi residendist aktsionärile makstavaid dividende on võimalik maksustada mõlemas liikmesriigis ning mis ei pane liikmesriigile, kus aktsionär on resident, tingimusteta kohustust hoida ära sellest tulenevat topeltmaksustamist.**

Allkirjad

\* Kohtumenetluse keel: prantsuse.